

**Міністерство охорони здоров'я України
Товариство токсикологів України
Управління охорони здоров'я Чернівецької обласної
держадміністрації
Буковинська державна медична академія
НДІ медико-екологічних проблем МОЗ України
Інститут екогігієни і токсикології
ім. Л.І. Медведя МОЗ України
Асоціація анестезіологів Чернівецької області**

**Проблеми діагностики, профілактики та
лікування екзогенних та ендогенних
інтоксикацій:**

**Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м.Чернівці, 16-18 жовтня 2004 р.**

**м.Чернівці
2004 р.**

**ЗАСТОСУВАННЯ КАПТОПРИЛУ І ДОПАМІНУ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ
ФУНКЦІЇ НИРОК ПРИ РТУТНІЙ ІНТОКСИКАЦІЇ**

В.П. Пішак, В.М. Магалає, Н.В. Черновська, В.Г. Висоцька,

В.В. Степанчук, Н.М. Шумко, О.І. Петришен

Буковинська державна медична академія, м. Чернівці

В умовах професійної шкідливості надходження ртуті в організм людини може досягати 480 мкг/доб. «Нетоксичність» цієї дози дуже відносна, тому що незалежно від шляхів надходження її форми, ртуть кумулюється в епітелії ниркових канальців, що призводить до порушення їхньої функції, аж до гострої ниркової недостатності (ГНН).

З метою вивчення можливостей корекції порушень діяльності нирок при ртутній інтоксикації нами проведені експерименти на 63 самцях білих щурів із сулемовою нефропатією. Функція нирок вивчена в умовах спонтанного добового діурезу після підшкірного введення сулеми в дозі 5 мг/кг маси тіла. Каптоприл (1 мг/кг), допамін (40 мг/кг), тетурам (0,2 мг/кг) вводили внутрішньоочеревинно одночасно із сулемою. У сечі та плазмі крові визначали креатинін, натрій, калій по загальноприйнятих методиках. Показники функціонального стану нирок розраховували по формулах Ю.В.Наточина (1978). Статистична обробка даних проведена на комп'ютері по програмі Statgrafics (США).

Впродовж 24 годин після введення сулеми у щурів розвивалася олігоурична форма ГНН, що характеризувалася різким зниженням діурезу та швидкості клубочкової фільтрації з $278,79 \pm 29,14$ до $29,93 \pm 3,57$ мкл/хв ($p < 0,001$; $n=37$), гальмуванням реабсорбції натрію і ретенційної гіперазотемією. Екскреція білка зростала з $0,46 \pm 0,06$ до $6,99 \pm 0,97$ мг/100 мкл КФ ($p < 0,001$; $n=37$).

Введення каптоприла в 80% білих щурів попереджало розвиток олігоуричного синдрому, однак, у 20% тварин наставала апурія.

Допамін викликав додаткове пригнічення реабсорбції натрію і значно збільшував його екскрецію, впливав на швидкість клубочкової фільтрації. На тлі тетураму допамін викликав збільшення діурезу і клубочкової фільтрації ($140,85 \pm 13,49$ мкл/хв; $n=28$, $p < 0,001$), що приводило до зниження концентрації креатиніну плазми з $566,11 \pm 19,79$ до $184,00 \pm 25,78$ мкмоль/л ($p < 0,001$; $n=28$). Виділення білка з сечею знижувалося до $2,79 \pm 0,46$ мг/100 мкл КФ ($p < 0,001$; $n=28$).

Дійшли висновку про можливість застосування допаміну в лікуванні ртутної інтоксикації.